

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	: 12 oktober 2017
Voorstelnummer	:
Datum raadsvoorstel	: 4 juli 2017
Portefeuillehouder(s)	: Elly Beens
Commissie	: MZ
Datum commissie	: 18 september 2017
Soort agendering	: ter advisering
Agendapunt	:
Team	: SamenLeven
Opsteller(s)	: Jolein Stroomer
Datum B&W besluit	: 4 juli 2017
Bijlagen:	: geen

Onderwerp Risicoverevening BUCH jeugdhulp 2017

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met voor het jaar 2017 voortzetten van het risicovereveningsmodel met de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo voor de jeugdhulp waarbij er sprake is dat de financiële tekorten van de eventuele nadeelgemeenten worden verevend naar rato van het macrobudget jeugdhulp t.o.v. de uitgaven.

Geheimhouding

☒Nee

☐Ja

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

Dit voorstel betreft de voortzetting van risicoverevening voor de budgetten jeugdhulp van de BUCH-gemeenten over het jaar 2017.

In het laatste kwartaal van 2016 hebben de raden besloten om de risicoverevening in BUCH verband voor wat betreft de jeugdhulp voort te zetten naar 2017. In dit risicovereveningsmodel voor de jeugdhulp (zorg in natura en persoonsgebonden budget) worden de financiële tekorten van de eventuele nadeelgemeenten verevend; uitgangspunt is hierbij het macrobudget jeugdhulp ten opzichte van de uitgaven. Geadviseerd wordt nu om dit model wederom te hanteren voor het jaar 2017.

KEUZERUIMTE

Er zijn verschillende modellen mogelijk om risico's te verevenen. Daarnaast is er de keuze om te stoppen met de risicoverevening Jeugd. In het meest vergaande model worden de budgetten van de verschillende gemeenten volledig samengevoegd.

Beleidskaders

Dit voorstel heeft betrekking op eerdere college- en of raadsbesluiten, nota's, te weten raadsbesluit 14 november 2016.

TOELICHTING OP HET ADVIES

Uitgaande van een gelijkblijvende zorgvraag in 2017 ten opzichte van 2016 en gelijkblijvende tarieven hebben alle vier gemeenten voldoende budget in 2017 om de zorgkosten zelf op te vangen. Ook zijn door alle BUCH gemeenten aparte bestemmingsreserves ingesteld om eventuele toekomstige tekorten in verband met de decentralisaties op te kunnen vangen.

Het argument om door te gaan met risicoverevening is dat men nooit kan uitgaan van een gelijkblijvende zorgvraag. Het kan altijd voorkomen dat er incidenteel hoge kosten worden gemaakt omdat bijvoorbeeld meerdere kinderen uit een gezin langdurig intramuraal of via pleegzorg moeten worden opgevangen en dat zijn altijd dure trajecten die een grote invloed op de uitgaven hebben.

Qua techniek kan de huidige systematiek worden doorgezet naar 2017. Vanaf 2018 zou er een nieuwe methodiek moeten worden gevonden als de 3D uitkeringen inderdaad zoals gepland integraal onderdeel zouden worden van de algemene uitkering. Als er geen zicht meer is op het aparte macrobudget jeugdhulp kan dat ook niet meer als uitgangspunt worden gebruikt.

Voorgesteld wordt om de risicoverevening voor 2017 op dezelfde wijze uit te voeren zoals beoogd was voor 2016 indien tekorten zich zouden voordoen. In dit voorstel wordt allereerst ingegaan op de reikwijdte van de risicoverevening. Welke producten komen in aanmerking voor risicoverevening? Vervolgens volgt een uitwerking van het model waarmee de risico's worden verrekend. Hierbij wordt toegelicht welke verdeelsleutel wordt gehanteerd. Tot slot wordt kort ingegaan op de wijze en het moment van verrekening.

Keuze reikwijdte risicoverevening

Wederom is het voorstel om te kiezen voor een risicoverevening waarbij alle jeugdhulpvormen (Zorg in natura en persoonsgebonden budget) meedoen in de verevening. De redenen om de voorgestelde risicoverevening niet te beperken tot de dure hulpvormen zijn de volgende:

- Het onderscheid tussen dure en goedkope producten is in de praktijk bijzonder lastig te maken. Of een product duur is wordt voor een groot deel bepaald door de tijdseenheid die aan een product wordt geleverd. Met de huidige (gebrekkige) data is dat op voorhand moeilijk in te schatten.
- Wanneer risicoverevening zich beperkt tot alleen de dure producten kan de solidariteit in het geding komen als een gemeente wordt gecompenseerd voor een financieel tekort op de dure producten en tegelijkertijd een overschot heeft op de goedkope producten.

Model risicoverevening

Er zijn verschillende modellen mogelijk om risico's te verevenen. De keuze voor een risicovereveningsmodel is primair een politiek/bestuurlijke keuze. Deze keuze dient enerzijds de solidariteit te weerspiegelen en anderzijds een prikkel in zich heeft om de financiële nadelen te beperken. In het meest vergaande solidaire model worden de budgetten van de verschillende gemeenten volledig samengevoegd. In deze benadering is er nagenoeg geen prikkel voor een individuele gemeente om toestroom te beperken, aangezien eventuele tekorten volledig worden gedeeld met de andere gemeenten.

Voor de BUCH gemeenten wordt een model voorgesteld waarbij de financiële voordelen van de nadelen worden gescheiden. De gemeenten met een financieel voordeel houden in eerste instantie dat voordeel. Vervolgens worden de nadelen verdeeld over alle gemeenten naar rato van een verdeelsleutel. Het voordeel van dit model is dat er een eenvoudige prikkel is ingebouwd om het zorgverbruik in toom te houden en het geeft mogelijkheden om de risico's te spreiden. Zie de bijlage voor een cijfervoorbeeld.

In dit model is niet een aanvullend eigen risico opgenomen. Zoals hierboven gesteld bevat de voorgestelde methodiek al een prikkel voor de nadeelgemeenten, waardoor niet het volledige financiële risico kan worden afgewenteld. Een eigen risico verlaagt de solidariteit van het vereveningsmodel nog verder.

Sleutel risicoverevening

Om de financiële nadelen te verevenen tussen de vier gemeenten is een verdeelsleutel nodig. Voorgesteld wordt om te kiezen voor het budget jeugdhulp (inkomsten) dat via de algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt ontvangen. Dit is voor alle gemeenten op dezelfde manier opgebouwd. Landelijk is dit de meest gebruikte verdeelsleutel om risico's jeugdhulp te verevenen.

De inkomsten jeugdhulp (o.b.v. meicirculaire 2017) betekent de volgende verdeelsleutel per gemeente:

- Bergen (29%), Uitgeest (14%), Castricum (33%) en Heiloo (24%). Zie ook tabel 1 in de bijlage.

Voorgesteld wordt om de definitieve verdeelsleutel te baseren op de laatst bekende relevante circulaire van het rijk in 2017 (uiterlijk decembercirculaire 2017).

Verrekening

Na het sluiten van het boekjaar 2017 wordt medio 2018 een financieel overzicht per gemeente met de realisatie van de betreffende producten opgesteld. Deze wordt vergeleken met de begroting jeugdhulp (inkomsten). Op basis van dit overzicht ontvangt dan wel betaalt de gemeente een vereveningsbijdrage.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOKAAL

Dit advies betreft een BUCH-advies.

FINANCIEN

De financiële nadelen (macrobudget jeugdhulp ten opzichte van de uitgaven) worden tussen de vier gemeenten verdeeld aan de hand van de inkomsten jeugdhulp vanuit het rijk. Op basis van de meicirculaire 2017 kunnen eventuele nadelige resultaten als volgt worden verdeeld:

- Bergen (29%), Uitgeest (14%), Castricum (33%) en Heiloo (24%).

Voorgesteld wordt om de definitieve verdeelsleutel te baseren op de laatst bekende relevante circulaire van het rijk in 2017 (uiterlijk decembercirculaire 2017).

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

Bijlage: verdeelsleutel en cijfervoorbeeld.

COMMISSIE BESPREKING / ADVIES

De raadscommissie Maatschappelijke Zaken heeft in haar vergadering van maandag 18 september 2017 het volgende geadviseerd:

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

De heer drs. G.H.S. Heemskerk MBA
secretaris

De heer T.J. Romeyn
burgemeester

Bijlage: Verdeelsleutel en cijfervoorbeeld**Tabel 1: verdeelsleutel risicoverevening**

(x1.000)	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
Inkomsten Jeugdhulp	€ 3.987	€ 1.946	€ 4.473	€ 3.356	€ 13.762
Verdeelsleutel	29%	14%	33%	24%	100%

De inkomsten jeugdhulp (meicirculaire 2017) en de bijbehorende (voorlopige) verdeelsleutel worden weergegeven in bovenstaande tabel.

Tabel 2: fictief cijfervoorbeeld

A. ZIN en PGB Jeugdhulp (x1.000)	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
1. Begroting (inkomsten)	€ 3.300	€ 1.600	€ 3.700	€ 2.800	€ 11.400
2. Realisatie (uitgaven)	€ 3.600	€ 1.500	€ 4.200	€ 2.750	€ 12.050
3. Resultaat voor vervening (1-/-2)	€ -300	€ 100	€ -500	€ 50	€ -650
B. Verevening	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
4. Verdeelsleutel	29%	14%	33%	24%	100%
5. Resultaat voordeel gemeenten		€ 100		€ 50	€ 150
6. Resultaat nadeel gemeenten	€ -300		€ -500		€ -800
7. Verevening nadeel gemeenten (4x6)	€ -232	€ -113	€ -260	€ -195	€ -800
C. Resultaat na verevening	Bergen	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Totaal
8. Resultaat na verevening (5+7)	€ -232	€ -13	€ -260	€ -145	€ -650
9. Verschil	€ 68	€ -113	€ 240	€ -195	-

- De begroting (inkomsten) is conform de meicirculaire 2017 exclusief uitvoeringskosten ad. 17% en bevatten afgeronde bedragen.
- In dit voorbeeld hebben Uitgeest en Heiloo een positief resultaat. Bergen en Castricum boeken een negatief resultaat. De vier gemeenten samen halen een negatief resultaat op de jeugdhulp van € 650.000,-.
- Uitgeest en Heiloo “houden” hun positieve resultaat van respectievelijk € 100.000,- en € 50.000,-.
- Het nadelige resultaat van de nadeelgemeenten (€ 800.000,-) wordt verdeeld op basis van de verdeelsleutel in tabel 1. Bijvoorbeeld Uitgeest krijgt hierin een aandeel van 14% (afgerond) van € 800.000 = € 113.000
- Het gevolg van de verevening in dit voorbeeld is dat Bergen (€ 68.000,-) en Castricum (€ 240.000,-) een vereveningsbijdrage ontvangen van Uitgeest (€ 113.000) en Heiloo (€ 195.000,-).